

۶۸

«سلام» ویژه «زیارت» فسمیمه روزنامه قدس

چهارشنبه ۱۶ فروردین ۱۳۹۶ ■ ۷ رجب ۱۴۳۸ ■

۵ آوریل ۲۰۱۷ ■ شماره ۶۸ ■

خادمان بارگاه منور رضوی در روزهای آغازین سال
در خدمت زائران این بارگاه ملکوتی بودند

نوروز؛ روزهای خدمت مضاعف

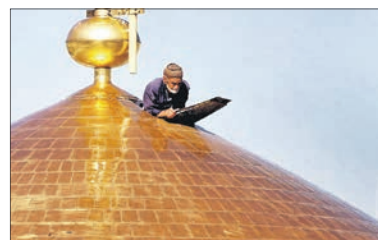
سَعِدٌ مِّنَ الْاَلَاءِ وَ هَلَكٌ مِّنْ عَادَاتِكُمْ وَ خَابٌ مِّنْ جَعْدِكُمْ وَ ضَلَّ مَن فَارَقَكُم وَ فَاَزَّ مَن تَمَسَّكَ بِكُمْ وَ اَمِنَ مَن لَجَا اِلَيْكُمْ وَ سَلِمَ مَن صَدَقَكُمْ وَ هَدَى مَن اَعْتَصَمَ بِكُمْ

هرکه شما را دوست داشت، خوشبخت شد و هرکه شما را دشمن داشت به هلاکت رسید و هر که شما را انکار کرد، زیانکار شد و هرکه از شما جدایی کرد، گمراه شد، هرکه به شما متمسک جست به رستگاری رسید و هرکه به شما پناه آورد، ایمنی یافت، کسی که شما را تصدیق کرد، سالم ماند و هرکه متمسک به شما شد، هدایت یافت.

اول دفتر

قدیمی ترین گنبد شوی حرم مطهر رضوی دار فانی را وداع گفت

آخرین حرف های «عمواسدالله»

«عمواسدالله» قدیمی ترین گنبد شوی بارگاه مطهر امام علی بن موسی الرضا(علیه السلام) که بیش از ۴۵ سال سابقه خدمت در حرم مطهر رضوی را داشت شامگاه پنجشنبه ۱۰ فروردین ماه دار فانی را وداع گفت، در حالی که دو هفته پیش از آن در گفت و گو با ویژه نامه سلام از فیض حضور مداوم در حرم مطهر گفته بود و از این که به عنایات حضرت رضا(ع) در سرای باقی چشم دارد. آنچه در ادامه می خوانید بخش هایی از آن گفت و گوست که اینک در نبود عمو اسدالله باز نشر می شود. شغل اصلی من در حرم مطهر، انجام عملیات ساختمانی و اصطلاحاً بنایی بوده است و کارهای مختلفی از قبیل دیوارچینی، سقف چینی، گچ مالی، سیمان مالی، ساخت قبور محل دفن، گنبدشویی حرم مطهر(برای مدت ۲۰ سال) و... را انجام داده ام و در یک جمله باید بگویم که هر چه عملیات ساختمانی و عمرانی و بنایی در مراحل و عرصه های مختلف بوده است به لطف خدا و عنایات امام هشتم(ع) انجام داده ام و خدا کمک کرده است و تاربخچه و قدمت ساخت و ساز و بنایی در حرم مطهر امام رضا(ع) را از زمان استخدا(ع) (سال ۱۳۵۴) تاکنون به یاد دارم. خداوند کمک کرد و به مدت ۲۰ سال(هر سالی به طور متوسط ۵ تا ۱۰ مرتبه) توفیق داشتم تا عملیات نظافت و شست و شوی گنبد مطهر امام رضا(ع) را انجام دهم و شاید بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ مرتبه تا به حال این گنبد منور و مقدس امام رضا(ع) را خداوند توفیق داده است که بتوانم شست و شو دهم. در سال ۱۳۷۵ برای اولین مرتبه برای شست و شوی گنبد منور امام هشتم(ع) دعوت شدم، خیلی لحظات عجیب و وصف ناپذیری بود در بالای گنبد مطهر به امام رضا(ع) گفتیم، دوست دارم حالا که توفیق دارم و در بالای گنبد مطهر شما مشغول شست و شوی این گنبد مقدس هستم، از خدا بخواهید کمک کند تا سالیان سال که زنده ام برای شما و حرم مطهر شما خدمت کنم. حرف دلم در پایان عمرم برای امام رضا(ع) این خواهد بود: هر چه توانستم از جان و دل برای شما ای امام رضا(ع) کار کردم، نمی گویم درست و صحیح کار کردم، اما تلاش و نیتم این بود که خالصانه برای شما کار کنم، ای پسر فاطمه(س) از شما می خواهم جز به درگاه خداوند و دامان اهل بیت عصمت و طهارت(ع) جای دیگری محتاج نشوم و از شما امام رؤف می خواهم تا برایم دعا کنید تا هنگام مرگ که چشمانم را می بندم، عاقبت بخیر شوم و امضای شما در نامه اعمالم باشد.

نمایشگاه مهر درخشان ۲ تا ۳۱ فروردین ماه برپاست

سوغاتی معنوی با حمایت از تولید ملی

زهرا چکنه

بازدید تولید معزز آستان قدس رضوی از نمایشگاه مهر درخشان ۲/۳ عکس: اشکان پردال

از فرهنگ ما ایرانیان بوده، اما برنامه ریزی مدونی برای آن صورت نگرفته است، گفت: سوغات سهم مهمی در اقتصاد کشور ایفا می کند، اما متأسفانه بیشترین سوغات زیارت در اعتبار مقدس ایران و عراق از دیگر کشورها تأمین می شود، در حالی که می توانیم با طراحی سوغات فرهنگی مناسب علاوه بر انتقال پیام فرهنگی سوغات، به تولیدکنندگان داخلی نیز کمک شایانی کنیم.

وی افزود: تولیدات خانگی کمک شایانی در حوزه اقتصاد درون ز می کند و برایی چنین نمایشگاه هایی راهکار مناسبی برای حل مشکلات اشتغال است که در صورت حمایت و تکمیل شبکه توزیع، می تواند برکات فراوانی داشته باشد.

وی این نمایشگاه را نمادی از اقدام و عمل در حوزه اقتصاد با پیوست فرهنگی مناسب دانست و عنوان کرد: ما در آستان قدس رضوی بر آن شدیم بدون دریافت هزینه ای از تولیدکنندگان، به آن ها کمک کنیم تا بتوانند محصولات خود را به شکل مناسب به زائران و مجاوران عرضه کنند.

مدیرکل روابط عمومی و امور رسانه آستان قدس رضوی، برایی چنین نمایشگاه هایی را مقدمه ای برای تشکیل بازارچه سوغات زیارت در آینده دانست و افزود: این حرکت ارزشمند می تواند علاوه بر کمک به تولید داخلی، مشکلات اقتصاد را تا حدودی بهبود ببخشد. همچنین از لحاظ فرهنگی مکمل امر زیارت باشد.

امداد امام خمینی (ره) و سازمان بسیج سازندگی استان های خراسان شمالی، جنوبی و رضوی و مؤسسات تابعه آستان قدس رضوی مانند مؤسسه آفرینش های هنری آستان قدس رضوی، صنایع غذایی رضوی و شرکت به نشر پوشش دادند.

خرید برای همه سلیقه ها

در این نمایشگاه محصولات و کالاها به گونه ای ارائه شد که متناسب همه سلیقه ها باشد، بخش محصولات فرهنگی این نمایشگاه شامل عفاف و حجاب، کتاب و نوشتار بود و زائران می توانستند فرش و تابلو فرش، زیورآلات و سنگ های قیمتی را به عنوان سوغات از بخش «سوغات زیارت» به شهر و دیار خویش ببرند، در بخش اقتصاد درون ز نیز محصولات چرمی، شیرینی های خانگی، گیاهان دارویی، تزیینات خانه و آشپزخانه، منسوجات و پوشاک ایرانی و اسلامی، منبت و معرق برای فروش عرضه شد.

مدیرکل روابط عمومی و امور رسانه آستان قدس رضوی در خصوص برپایی نمایشگاه «مهر درخشان» در جوار حرم مطهر رضوی گفت: سال ۹۵، دو نمایشگاه به همت اداره کل روابط عمومی و امور رسانه آستان قدس رضوی در جوار بارگاه منور امام رضا(ع) برگزار شد که نمایشگاه «مهر درخشان ۲» تکمیل کننده دو نمایشگاه قبلی است.

محمد امین توکلی زاده با بیان اینکه سوغات جزئی

در سیره ائمه اطهار(ع) داریم که این بزرگواران توصیه می کردند زمانی که به سفر می روید برای افراد خانواده و دوستان و بستگان سوغات ببرید، از این رو خرید سوغاتی برای بیشتر زائرانی که به مشهد مقدس سفر می کنند، یکی از مهم ترین کارها پس از زیارت حرم مطهر است و اغلب زائران، پس از زیارت سری به بازار و مغازه های کوچک و بزرگ اطراف حرم مطهر و سطح شهر می زنند تا برای دوستان و آشنایان هدیه ای را به عنوان سوغات از مشهد بخرند.

اما چه خوب است، هدیه ای که به عنوان سوغات برای دیگران برده می شود در کنار رنگ و بوی معنوی اش، از تولید ملی هم حمایت کند.

خوشبختانه خادمان آستان قدس رضوی در آخرین روزهای سال اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل، آستین ها را بالا زدند و کمر همت را برای حمایت از کالای ایرانی و حمایت از بنگاه های خود اشتغالی محکم بستند.

پس از برگزاری نخستین نمایشگاه «مهر درخشان» در تابستان گذشته، دومین نمایشگاه مهر درخشان با سه بخش اصلی محصولات فرهنگی، سوغات زیارت و اقتصاد درون ز آغاز به کار کرد.

این نمایشگاه با برپایی ۱۲۰ غرفه، از ۱۰ اسفندماه تا ۳۱ فروردین ماه از ساعت ۱۰ تا ۲۲ در مرکز همایش ها و نمایشگاه های آستان قدس رضوی واقع در باب الجواد میزبان عموم زائران و مجاوران رضوی است. بیشتر غرفه داران این نمایشگاه را مددجویان کمیته

اطلاع رسانی

قرائت دعا و زیارت

زیارت جامعه کبیره / چهارشنبه - ساعت ۲۰:۴۵ / جواد غفاریان
دعای کمیل / احمد واعظی / پنجشنبه - ساعت ۲۰:۴۵
دعای ندبه / جمعه - اول طلوع آفتاب / علی برادران
مناجات خوانی / جمعه - ساعت ۳:۳۰ / بامداد / سعید حدادیان
قرائت زیارت امین الله / همه روزه بعد از نمازهای یومیه
قرائت زیارت رجبیه / همه روزه جز جمعه ها بعد از نماز ظهر و عصر

مرکز مشاوره حرم مطهر رضوی

ارایه خدمات رایگان مشاوره فردی در حوزه های خانوادگی، تربیتی و بالینی
ویژه عموم زائران در مرکز مشاوره حرم مطهر رضوی
همه روزه بجز ایام تعطیل - ساعت ۸ تا ۱۹

پاسخگویی به سؤالات شرعی

ارایه خدمات شبانه روزی در دفاتر پاسخگویی به سؤالات دینی حرم مطهر رضوی
و سامانه تلفنی ۰۵۱-۳۲۰۲۰

ویژه برنامه سخنرانی و بیان معارف دینی

سخنرانی: حجت الاسلام والمسلمین محمد رضایی تهرانی
زمان: چهارشنبه و پنجشنبه - ساعت ۱۱:۴۰
مکان: رواق امام خمینی(ره)

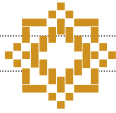
سخنرانی: حجت الاسلام والمسلمین محمود معرفت
زمان: چهارشنبه تا جمعه - ساعت ۱۸:۳۰
مکان: رواق امام خمینی(ره)

سخنرانی: حجت الاسلام والمسلمین کاظم راشدیزدی
زمان: چهارشنبه تا جمعه - ساعت ۲۰
مکان: رواق امام خمینی(ره)

سخنرانی و بیان احکام و معارف دینی ویژه خواهران همه روزه قبل از نماز ظهر و عصر در رواق های حضرت زهرا(س)، دارالحکمه و حضرت معصومه(س)

گنجینه

همسفر با دوربین‌های قدیمی

آرژو مستاجر حقیقی

در گذشته، خاطرات از دریچه دوربین‌های قدیمی در قاب‌های سیاه و سفید نقش می‌بست و آلبوم‌های پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌هایمان را پر می‌کرد. شاید اگر اکنون این آلبوم‌ها را ورق بزنید، تنها محو عکس‌های آن‌ها شوید و به یاد دوربین‌های قدیمی عکاس‌باشی‌ها نیتید. اما اگر قدم به موزه مرکزی آستان قدس رضوی بگذارید و از گنجینه نجوم آن دیدن کنید، تازه به یاد خواهید آورد روزگاری عکاسی کردن به آسانی امروز نبود.

تلفیق علم و فن

گنجینه نجوم آستان قدس رضوی در سال ۱۳۷۸، در طبقه دوم موزه مرکزی این آستان مقدس در صحن کوثر بارگاه ملکوتی امام هشتم (ع) افتتاح شده است. گنجینه‌ای که در آن مجموعه کم‌نظیری از تلسکوپ‌ها، اسطرلاب‌ها، کره‌ها، وسایل نجوم دریایی، دوربین‌ها و... در معرض دید علاقه‌مندان قرار گرفته است. علاوه بر انواع دوربین‌های چشمی مانند تک چشمی، دوچشمی، منشوری، گالیله‌ای و شکری که برای بزرگنمایی اجسام دور استفاده می‌شود، شماری دوربین عکاسی و همچنین دوربین فیلمبرداری نیز از بین آثار نفیس خزانه حرم مطهر رضوی انتخاب و در این گنجینه به نمایش عموم درآمده است. دوربین‌هایی که شما را راهی سفری خیالی می‌کند؛ سفر به عکاسی‌های قدیمی. مکان‌هایی که عکاس‌باشی به تاریخ‌خانه آن‌ها می‌رفت و عکس‌ها را به شیوه دستی و سنتی ظاهر می‌کرد. حتی شما را راهی سالن تارک سینمایی در گذشته‌های دور می‌کند؛ مکانی که پروژکتوری قدیمی، تصویرها را روی پرده سفید به حرکت در می‌آورد و چشم‌های پیر و جوان را میخکوب می‌کرد.

قدیمی‌ترین دوربین‌ها

از جمله آثار این گنجینه می‌توان از دوربین‌های فانوسی در ابعاد کوچک و بزرگ نام برد؛ آثار ارزشمندی که جزو قدیمی‌ترین دوربین‌های عکاسی به‌شمار می‌رود. دوربین‌های «پولاروید» در مدل‌های مختلف از تایمردار با شمارش معکوس گرفته تا مدل الکتریک زیپ، از دیگر اشیای بی‌بدیل گنجینه نجوم است. این دوربین‌ها، قابلیت چاپ عکس فوری داشتند، به عبارتی دارای اتاقک تاریک بودند و پس از عکسبرداری، عکس را چاپ کرده و در نتیجه عکس گرفته شده در مدت زمان کوتاهی قابل مشاهده بود. نمونه‌ای از این دوربین‌ها بین سال‌های ۱۹۷۸-۱۹۷۵ میلادی ساخته شده است. در این بین به دوربین عکاسی «لیتل» نیز باید اشاره کرد. برای مشاهده و ثبت تصویر در این دوربین، از دو لنز استفاده می‌شد. همچنین این دوربین، قابلیت نصب فیلم‌های تخت و ۱۲۰ میلیمتری را داشته است.

جعبه‌ای ارزشمند

دوربین آماتوری ۸ میلیمتری و دوربین حرفه‌ای ۱۶ میلیمتری، در بخش دوربین‌های فیلمبرداری این گنجینه نجوم خوندنمایی می‌کند. پروژکتورهای نمایش‌دهنده فیلم‌های ۸ میلیمتری و اسلاید نیز در کنار بعضی از متعلقات جانبی دوربین‌ها همچون سه پایه، فلاش و لنزهایی با قابلیت‌های مختلف در معرض دید دوستداران علم و تاریخ گذاشته شده است. اما در این میان، جعبه روتوش فیلم، جلوه خاصی به ویتترین دوربین‌های عکاسی بخشیده است. روی این جعبه، لنزهایی برای بزرگنمایی فیلم تعبیه شده است. از این شیء به منظور روتوش فیلم‌های عکاسی استفاده می‌شده است. یعنی کاربر ساعت‌ها وقت خود را صرف اصلاح نواقص موجود در فیلم مانند از بین بردن چین و چروک اضافی چهره‌ها یا سایه روشن‌های اضافی موجود در عکس‌ها می‌کرده است.

این هنرمند شیرازی به همراه ۲۰ نفر از فامیلش ضریح پنجم حرم مطهر را خاتم کاری کرده است

روایتی از ۵۲ میلیون قطعه عشق

راجله نادانی مقدم

قداست حضرت رضاع) را می‌توان در رنگ‌های سبز و سیاه و زرد و سرخ که در خاتم کاری درون ضریح مطهر بیشتر مورد استفاده قرار گرفته است مشاهده کرد. آنجا که در لچکی‌هایش ۳۳۰۰ گل و برگ و پشت کلی که تمام ساقه و ریشه‌هایشان از داخل هشت که به نام امام هشتم (ع) است می‌گذرد را می‌توان به نظاره نشست. ۵۲ میلیون قطعه خاتم، راز هستی را در گوش هم آرام پیچ می‌کنند. محمد مهدی کشتی آرا، فرزند عباس کشتی آرا هنرمند خاتم کار شیرازی است. او ۵۱ ساله است و از ۱۰ سالگی وارد این حرفه شده. دو دختر و یک پسر دارد. استاد محمد ملک محمدی و استاد غلامحسین گلریز و همچنین پدرش از استادان او در این رشته بودند. ایشان بجز اینکه در کنار پدر، برادران، پسرعموها و تعدادی از خاتم کاران شیرازی که تعدادشان به ۲۰ نفر می‌رسید درون ضریح مطهر علی بن موسی الرضا (ع) را خاتم کاری کرده، همچنین خاتم کاری ۴ صندوق که متعلق به امام‌های (ع)، امام حسن عسکری (ع)، مادر و همچنین عمه امام زمان (عج) است را با باری چند تن از خاتم کاران شیرازی در کارنامه هنری خود دارد. همچنین آثار خاتم کاری وی در قالب میز، قبل و... در نمایشگاه‌های کشورهای چون فرانسه، عمان، بحرین، کویت و شیخ نشین دبی به نمایش گذاشته می‌شود.

خاتم درون ضریح که با پدر مرحومشان و دیگر خاتم کاران با وضو کار را پیش می‌بردند. پس از مکتبی صحبت را از سر می‌گیرد و می‌گوید: درست است. اینکه درون ضریح ائمه اطهار (ع) و امامزادگان خاتم کاری شود برای اولین بار است اتفاق می‌افتد. همیشه برای صندوق‌های قبور مطهر ائمه (ع) از این هنر استفاده می‌شد. اما اینکه داخل ضریح و سقف آن خاتم کاری شود برای نخستین بار است که انجام می‌شود. به نوعی این کار مختص خود حضرت رضاع) شده است. حتی ما سعی کردیم نوع خاتم‌ها هم اختصاصی باشد. به طور مثال کاری کردیم تا پایه طراحی‌ها براساس هشت و چهارلنگه باشد. یا خاتم دیگری زمینه‌اش شمشه هشت ضلعی و لوزی است که با امام هشتم بودن ایشان رابطه مستقیم دارد.

در پایان صحبت‌هایمان از آقای کشتی آرا می‌پرسم، پس از پایان خاتم سازی ضریح نور هربار که به مشهد می‌آید چه احساسی دارید؟ با شغف خاصی می‌گوید: وقتی برای کار به مشهد آمدمیم حال و هوای خاصی داشتیم؛ زیرا قبل از خاتم کاری ضریح مطهر، سفر به شهر مشهد و زیارت حضرت رضاع) کمتر برایمان پیش می‌آمد. اما در آن سال حضور در حرم امام هشتم (ع) برای این مدت طولانی برایمان شیرینی و لذت فراوانی داشت. بهترین لحظات ما آن روزها و همجواری با بقعه مبارک حضرت (ع) بود. اما از آن طرف غریب‌ترین حالت هم زمانی به ما دست داد که کار به پایان رسید و نصب شد. آن موقع بود که ناراحت بودیم که باید از این همه نور و زیبایی دل کنده و به شهر خود برگردیم. پس از آن هر زمان که مشهد می‌آیم، حال و هوای خوبی دارم. گاهی می‌شود انسان به زیارت بقعه مبارک ائمه اطهار (ع) و امامزادگان می‌رود، حال خوبی نداشته و به قولی دلش گرفته باشد. اما الحمدلله و به لطف خود حضرت (ع) از همان شب آخر که کار به پایان رسید هر زمان وارد حرم می‌شوم حالم همیشه خوب است. هر زمان هم دوستان و آشنایان به مشهد می‌آیند، از سر محبت با من تماس می‌گیرند و می‌گویند در کنار ضریح آقاع) به یادت بودیم.

به دو دسته تقسیم می‌شود. یکی به صورت مثلث‌های متوازی الاضلاع و منظم و دیگری به صورت مثلث‌های نامنظم. به طوری که می‌توان گفت در طراحی پایه‌هایشان ۶ و ۸ یا ۱۰ است. برای طراحی این اشکال باید بخوبی هندسه را بدانی و اشکال را بشناسی. در این کار براساس طراحی، مصالح را برش داده و در کنارهم به صورت منظم قرار می‌دهند. در اشکالی هم که اضلاع مساوی ندارند، این کار باید با دقت زیادی انجام شود. سپس در تنگه‌های مخصوص (چوب‌های جنگلی محکم‌تری که به یک‌کم معروف است) در کنار هم قرار گرفته و با چسب و ریسمان جایگذاری می‌شوند. استاد کشتی آرا درباره روند خاتم کاری داخل ضریح می‌گوید: ابتدا کار را در کارگاه خودمان که طبقه پایین منزلمان در شیراز است آغاز کردیم. قطعات در شیراز آماده شده و سرهم می‌شد و مرحله به مرحله آن‌ها را به مشهد می‌آوردیم. سپس یک ماه مانده به بازگشایی ضریح به مشهد آمده و در مدرسه دو درب کارگاهی برایمان در نظر گرفته شد تا قطعات را برای نصب نهایی آماده کنیم.

از استاد کشتی آرا می‌پرسم، آیا در اتمام کار تعداد قطعات خاتم کاری شده را شمردید؟ می‌گوید: بله. مجموعه خاتمی که در داخل ضریح به کار رفته ۵۲ متر طول دارد که اگر بخواهیم هر سانتی متر را ۱۵۰ قطعه حساب کنیم ۵۲ میلیون قطعه خاتم می‌شود که تماش با نهایت عشق و دلدادگی به صاحب این آستان مقدس آماده شد.

اثری برای خود حضرت رضاع)

می‌پرسم، اینکه بدانید هنرتان پیش چشمان حضرت رضاع) در محلی قرار دارد که کمتر کسی می‌تواند آن را از نزدیک ببیند و به نوعی تنها مختص ایشان است و جزئی از هنرهای محرم حضرت (ع) به شمار می‌رود چه احساسی دارید؟ نقایق سکوت حکمفرما می‌شود. انکار استاد کشتی آرا برمی‌گردد به سال ۱۳۷۹ و به لحظات زیبا، خاطره انگیز و تکرارنشده نصب قطعات

استاد کشتی آرا درباره پدر چنین می‌گوید: خاتم کاری شغل پدری من بود و از کودکی با این هنرآشنایی داشتم. زمانی که دیپلم مدل سازی را گرفتم، پدر گفت: «اگر می‌خواهی ادامه تحصیل بده وگرنه بیا مغازه پیش خودم همین هنر را دنبال کن» و من حرف پدر را به گوش جان پذیرفتم و از سال ۱۳۶۲ تا سال ۱۳۸۵ که پدر به رحمت خدا رفتند درخمدستان مشغول کار بودم. پدر در زمان حیاتشان آثار بسیاری انجام داده بودند که یکی از شاخص ترین آن‌ها در سال‌های پیش از انقلاب خاتم کاری صندوق ضریح حضرت ابا عبدالله (ع) بود که در ۶۲ روز به همراه گروهی از خاتم کاران شیرازی انجام دادند.

استاد کشتی آرا درباره نحوه انتخاب پدر برای خاتم کاری درون ضریح مطهر چنین می‌گوید: وقتی برای خاتم کاری ضریح حضرت رضاع) از طرف آستان قدس رضوی به ایشان پیشنهاد کار دادند، پدر به دلیل کهولت سن و عمل‌های متعددی که برای درمان عذسی و پیوند قرنیه چشمانشان انجام شده بود کار را قبول نمی‌کردند، اما من پدر را قانع کردم و زیرنظر ایشان همه گروه دست به دست هم دادیم تا به بهترین وجه ممکن درون ضریح مطهر حضرت (ع) را خاتم کاری کنیم. من نیز به دیسک کمر مبتلا بودم و به نیت شفا از امام هشتم (ع) این کار را آغاز کردم و پس از آن بحمدالله تا هشتاد درصد مشکل برطرف شد.

هندسه، اساس خاتم کاری

از استاد کشتی آرا می‌خواهم از هنر خاتم کاری برایمان بگویند: خاتم کاری هنر بسیار ظریفی است که یکی از مهم‌ترین مراکزش در شهر شیراز است. چوب‌های فوفل و عناب، استخوان شتر، مفتول‌های برنزی که همان سیم‌های زرد رنگی هستند که در داخل خاتم به شکل مثلثی در آورده و استفاده می‌شود و نیز ورقه‌هایی از برنز به نام لایه که در بین ورقه‌های خاتم گذاشته شده تا سیاهی بینشان روشن دیده شود؛ همگی از لوازم خاتم کاری است. اساس هنر خاتم سازی هندسه است. اشکال

خادمان پارکگاه مطهر رضوی در روزهای آغازین

نوروز؛ روزهای

زهره

روزهای نوروز، حرم مطهر رضوی میزبان میلیون‌ها زائر بودند آغاز سال جدید و بهار طبیعت را از کنار حریم قدس رضوی در بخش‌های مختلف به صورت ویژه به اس خدمت فرهنگی، تبلیغی و رفاهی زیارتی آرام، دلنش

بهار در بهار

روز اول نوروز هر سال، رهبر معظم انقلاب نقشه راه امت را در سال جدید در حرم مطهر رضوی بیان می‌کنند؛ خادمان فرهنگی آستان قدس رضوی هم در کمتر از ۲۴ ساعت کتاب «بهار در بهار» که حاوی فرمایشات مقام معظم رهبری در نوروز ۹۶ است به همراه اینفوگرافی سی سال سخنان ایشان، به زبان‌های فارسی، عربی، انگلیسی، آذری و اردو تولید و بین زائران توزیع کردند.

دریای عرفان اسلامی

ساعات پس از زیارت، فرصت مغتنمی است تا در حریم قدسی عالم آل محمد(ع)، زائران به کسب معرفت و بهره‌مندی از دریای بیکران اندیشه و عرفان اسلامی مشغول شوند، در ایام نوروز روزانه حدود ۲۰ جلسه سخنرانی و بیان معارف دینی ویژه عموم زائران و خواهران در رواق‌های امام خمینی(ره)، دارالحججه، دارالحکمه و حضرت معصومه(س) و ایوان مقصوره صحن گوهرشاد برگزار شد.

سوغات فرهنگی

هر زائری که به آستان ملکوتی حضرت رضا (ع) می‌آید، دوست دارد علاوه بر سوغات معنوی که با خود می‌برد، سوغات ممبرکی نیز از این حرم داشته باشد، از این رو ۱۰۰ هزار بسته فرهنگی با عنوان «بوی بهشت» شامل بسته‌های کودک، پسرانه، دخترانه و پدران- مادرانه به عنوان سوغات فرهنگی به زائران نوروزی حرم مطهر اهدا شد.

سفره نور

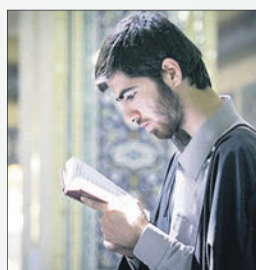
نشستن بر سفره نور هشتمین آفتاب، همان طعمی که سراسر تبرک و شفاست؛ آرزوی همیشه دلدادگان و زائران حرم مطهر رضوی است، در ایام نوروز علاوه بر توزیع روزانه ۴۰ هزار وعده صبحانه بین راهی، ۶ هزار غذا در وعده شام بین زائرانی که در کمپ‌های زائر اسکان داده می‌شوند و ۱۰ هزار غذا در وعده ناهار در مبادی ورودی شهر مشهد، حدود ۳۰ هزار فیش میهمانسرا در پایانه‌های مسافری، ایستگاه راه آهن و فرودگاه به زائران داده شد.

جایی برای پرسیدن

حلقه‌های معرفت، نشست‌های بسیار صمیمی و پرباری است که در آن گفت و گوی چهره به چهره و پرسش و پاسخ آزاد با حضور استادان مجرب حوزه و دانشگاه صورت می‌گیرد، در بیش از ۱۰۰۰ حلقه معرفتی که ویژه خواهران و برادران در مرکز پاسخگویی و رواق‌های دارالحججه، دارالحکمه، امام خمینی(ره) و حضرت معصومه (س) برگزار شد، به تمام سؤالات و شبهات زائران در حوزه‌های اجتماعی، اخلاقی، سیاسی، اعتقادی، احکام و... پاسخ داده شد.

مناجات با معبود

نیمه شب‌های بارگاه ملکوتی رضوی بهترین فضا برای مناجات‌ها و نجوای عارفانه با معبود است. در این ایام دو ساعت پیش از اذان صبح ویژه برنامه «مناجات با معبود» در رواق امام خمینی(ره) برگزار شد.

سال در خدمت زائران این بارگاه ملکوتی بودند

خدمت مضاعف

چکانه

نور از سراسر ایران اسلامی و دنیا بود، زائرانی که آمده
سی رضوی آغاز کنند، به همین منظور خادمان آستان
ستقبال زائران نوروزی حضرت رفتند تا با ارائه بهترین
ن و خاطره انگیز را برای زائران حضرت رقم بزنند.

فرش‌های عرشی

در بارگاه منور رضوی، فرش‌ها روایت زیبایی از جلوه گری
هنر و ارادت دارند و هر لحظه به قدوم زائران امام مهربانی‌ها
متبرک می‌شوند. در مجموعه اماکن متبرکه برای اجرای بهتر
مراسم مختلف مذهبی و فرهنگی و در راستای رفاه حال
زائران، حدود ۲۴۰ هزار مترمربع فرش برای مقفروش کردن
برخی رواق‌ها و صحن‌ها مورد استفاده قرار گرفت.

گل‌های بهاری

در روزهای نخستین بهار، حرم مطهر با ۱۰۰ هزار شاخه
گل بهاری، گل آرای و فضا سازی شد. گل آرایی حرم مطهر
امسال با شکوه‌تر از دیگر سال‌ها بود. در این ایام گل‌های فوق
ضریح مطهر نیز به صورت ویژه تزئین شد.

عطر بهشتی

براستی می‌توان با تنفس در حریم قدسی حضرت رضا (ع)
عطر دل انگیز بهشت را استشمام کرد. هر روزه در ایام نوروز
رواق‌های حرم مطهر رضوی با رایحه‌هایی متفاوت از بهترین
عصاره‌های موجود در جهان، عطرآشانی شد. صحن‌های حرم
مطهر نیز با عودسازها معطر گردید.

نواى نقاره

یکی از خاطرات و نواهای به یادماندنی بسیاری از زائران حرم
رضوی، نواى زیبای نقاره خانه است که از کودکی تاکنون با
آن خاطرات بسیاری داریم و همه روزه در دو نوبت در حرم
نقاره نواخته می‌شود. امسال هم در لحظه تحویل سال، آیین
نقاره نوازی مثل دیگر سال‌ها برگزار شد.

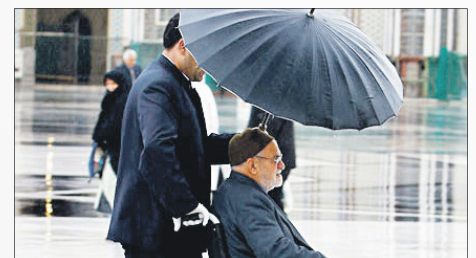

غبار متبرک

آیین غبارروبی روضه منوره از آن دست آیین‌هایی است که
از جایگاه معنوی و روحانی خاصی برخوردار است. امسال
هم مثل دیگر سال‌ها چند روز مانده به عید نوروز با حضور
خانواده معزز شهدا، علما و مسؤولان، آیین غبارروبی روضه
منوره برگزار شد.

چرخ‌های عاشقی

با گسترده شدن صحن‌های حرم و طولانی شدن مسیرها تا
روضه منوره، رفت و آمد برای زائران سالمند و ناتوانان بسیار
مشکل شده است، از این رو علاوه بر در اختیار قراردادن صندلی
های چرخدار بصورت ۲۴ ساعته در مبادی ورودی، چندین
دستگاه ماشین زائربر در ساعات مختلف زائران را به صحن‌های
مختلف جابجا کردند.

سنگاب خوارزمشاهی

فونه‌ای از هنر سنگ تراشی مشهد

فاطمه عامل نیک

اشیایی که در موزه آستان قدس رضوی به یادگار مانده‌اند جز جنبه هنری و تاریخی خود، دارای چهره‌ای معنوی نیز هستند؛ چهره‌ای معنوی که به دلیل پیوند خوردن با آستان مبارک حرم رضوی به وجود آمده است. در این موزه نمونه‌های متعدد و مختلفی از اشیا را می‌توان از نزدیک مشاهده کرد که در کنار جنبه‌های هنری سرگذشت طولانی را نیز به همراه خود دارند.

پیشکشی جهت رفاه زائران

در روزگاران قدیم هر جا که دسترسی به آب آشامیدنی سخت بوده، سنگاب بهترین وسیله برای تأمین آب آشامیدنی مردم بوده است. جنس سنگی این ظرف او را در مقابل باد و باران محافظت می‌کرده و همچنین به دلیل قابل حمل بودن بر آب انبار و حوض ارجحیت داشته است. شاید ظرف‌های مسی و برنجی همان طور آب خوری‌هایی که امروزه در معابر هستند، شکل جدید همان سنگاب‌های قدیمی باشند. آبخوری‌هایی که چون سنگاب خوارزمشاهی با عبارت‌هایی چون سلام بر حسین (ع) با علاقی مذهبی مردم پیوند خورده و نشانی برای ارادت بر اهل بیت (ع) است. سنگاب ظرف بزرگی بوده که از سنگ یکپارچه تراشیده شده و برای تأمین آب آشامیدنی در مکان‌های عمومی مانند مسجد و بازار قرار می‌گرفته است. شاید در مورد سنگاب خوارزمشاهی تصویری در حافظه تاریخی مردم نباشد، اما خاطره سنگاب مرمین سقاخانه اسماعیل طلا که زائران به قصد شفا از آن آب می‌نوشیدند، می‌تواند راهنمای خوبی جهت کاربرد سنگاب خوارزمشاهی در حرم مطهر باشد که جهت رفاه حال زائران حرم مطهر رضوی در روزگاران گذشته ساخته و به این آستان تقدیم شده است.

یادگاری از هنر دیرین مشهد

سنگاب خوارزمشاهی، سنگ کروی و یکپارچه سیاه هر کاره است که به ارتفاع ۱۱۰، قطر دهانه ۱۳۷ و ضخامت بدنه ۱۴/۵ سانتی متر ساخته شده است. به نظر کارشناسان سنگاب خوارزمشاهی یکی از نمونه‌های برجسته هنر سنگ تراشی است؛ هنری که در شهر مشهد به دلیل وجود معادن غنی سنگ کلازیت، معروف به هر کاره دارای قدمت بسیاری است و از گذشته به عنوان یک صنعت مورد توجه بوده است و محصولات سنگی صنعتگران مشهدی به عنوان سوغات به شهرهای دیگر فرستاده می‌شده است.

مشخصات فنی و هنری سنگاب

با توجه به تاریخ‌های آمده بر روی کتیبه‌های ظرف، سنگاب خوارزمشاهی دارای قدمتی ۶۰۰ ساله است. روی بدنه سنگاب ۱۶ نیم دایره برای قرار دادن ظرف‌های آب خوری تراشیده شده است، سوراخ‌هایی روی بدنه وجود دارد که نشانگر برداشت آب در ارتفاع متفاوت بوده و سوراخی در کف جهت خروج باقی مانده آب تعبیه شده است. روی بدنه سنگ کتیبه‌هایی با نقوش گیاهی و هندسی حجاری و تزیین شده است. کتیبه‌هایی با مضمون دعا، آیات و احادیث نشانه عشق و علاقه سازندگان این اثر به این آستان مبارک است. این کتیبه‌ها در سه ردیف تقسیم شده‌است که ردیف اول خط ثلث تزیینی شامل روایات و نام سفارش دهنده، ردیف دوم نام و القاب «سلطان محمد خوارزمشاه» و وزیرش و تاریخ سنگاب به عربی است در زیر نوشته عربی به فارسی آمده است «خدای تعالی بر آن بنده رحمت کند که در آنجا حاضر شود و دعای در آنجا با اهل شهر کند و فرستد بر...» بر اساس همین نوشته حدس زده می‌شود که سنگاب در ابتدا در ورودی حرم مطهر رضوی قرار داشته است و پس از گذشت سال‌ها و توسعه حرم در ورودی رواق دارالسیاده قرار گرفته است و دیگر به عنوان شمعدان از آن استفاده می‌شده و زائران در آن شمع روشن می‌کرده‌اند.

در گفت‌وگو با ۲ نفر از حفاران دفتر امور دفن حرم مطهر رضوی

قبر، دفتر کار ماست

محمدحسین مروج کاشانی

با قبر انس گرفته‌ام

در مدت همکاری با دفتر امور دفن حرم مطهر امام رضاع) شاید حدود ۱۲۵۰ نفر از اموات را خودم در صحن‌ها و مکان‌های اعلام شده از سوی دفتر امور دفن آستان قدس رضوی در بارگاه امام هشتم (ع) دفن کرده‌ام. از قبر به اندازه‌ای که لازم است می‌ترسم. شاید بهتر است بگویم که نمی‌ترسم. زیرا با قبر انس گرفته‌ام. قبر خوب خصوصیتی دارد؛ منظورم این است که قبر بد و خوب ندارد. همه بستگی به مرده‌ای دارد که در آن دفن می‌شود. پس بهتر است بگویم که مرده خوب یا مرده بد در تعبیر قبر خوب و بد مؤثر است. از شغل ناراضی نیستم. به هر حال همین که در کنار حرم مطهر و قبر منور امام رضاع) به دنبال کسب رزق و روزی حلال هستم، باید خدا را شکر کنم. در داخل قبر بارها به این موضوع فکر کرده‌ام که اکنون برای این شخص مرحوم شده (فوت شده) چه سرنوشتی در انتظار است. خیلی زیاد و به دفعات مکرر داخل قبر رفته‌ام، محل کار و دفتر کار من داخل قبر است. امام رضاع) را در داخل قبر خیلی نزدیک می‌بینم. معتقدم که جز خدا و ائمه اطهار (ع) شخص دیگری به داد انسان در داخل قبر نمی‌رسد.

دوست دارم قبرم خیلی ساده باشد. هر جا باشد شب اول قبر امام زمان (عج) و امام رضاع) به دادم برسند. من معتقدم که وقتی بر سر جنازه و پیکر اموات تلقین می‌خوانم، مردگان متوجه می‌شوند؛ زیرا اگر متوجه نمی‌شدند در دین مقدس اسلام و مذهب تشیع چنین دستوری به بازماندگان و خانواده شخص فوت شده داده نمی‌شد که برای مردگان تلقین بخوانند. مردگان اگر زبان حرف زدن می‌داشتند به زنده‌ها می‌گفتند: از مردن من که روزی مثل شما زنده بودم، درس عبرت بگیرید. تا به حال هنگام تلقین خواندن و دفن اموات احساساتی شده‌ام اما خیلی زیاد گریه نکرده‌ام. بعد از اینکه برای کار حفاری و تلقین خواندن و سایر امور مربوط به دفن اموات انتخاب شدم و پس از انجام مصاحبه و سایر امور اداری ابتدا در کنار نیروهای قدیمی و باتجربه این کار مدت زمانی را به اصطلاح کارورزی کردم و ظرافت‌ها و حساسیت کار را فرا گرفتم و سپس مشغول کار شدم.

خانواده‌ام با کار من مشکلی ندارند، همین که کار من شرعی، حلال قانونی و در حرم امام رضاع) است برای من و آن‌ها کافی است. تاکنون خیلی به مرگ و مردن خودم فکر کرده‌ام. من همیشه خودم را جای اموات می‌گذارم و می‌دانم یک روزی من هم می‌میرم و شخص دیگری مرا دفن می‌کند. شب اول قبر را اگر بخواهم توصیف کنم، طبق دستورات دینی و روایات ائمه اطهار (ع) شب بسیار سخت و هولناکی می‌باشد. با امام رضاع) همیشه باید ارتباط برقرار کرد. امام رضاع) داخل ضریح مطهر با امام رضاع) داخل صحن‌ها و رواق‌ها و داخل قبر هیچ فرقی ندارد امام رضا، امام رضاست، هر جا آقا باشند همان جا محضر حضرت است. این اعمال و رفتار و گفتار ماست که باید مطابق خواست حضرت باشد.

از مرگ، مرده دفن، قبر، تلقین، قبرستان و... یک درس آموخته‌ام و آن اینکه مرگ حق است، به یقین فرا می‌رسد و انسان را از مرگ چاره و گریزی نیست، پس باید آماده مرگ بود و با اعمال شایسته و پرونده سفید به سوی مرگ که وسیله انتقال از دنیا به آخرت می‌باشد، حرکت کرد. دوست دارم که هر چقدر خداوند به من عمر می‌دهد در راه رضای خودش و حضرات ائمه اطهار (ع) گام بردارم.

مرگ به نظر من پایان زندگی دنیوی و آغاز زندگی برزخی و اخروی است، مرگ وسیله‌ای است که باید حتما در چرخه زندگی انسان وجود داشته باشد.

اگر امشب شب اول قبر من باشد، فقط دوست دارم که شب راحتی من باشد و امام رضاع) به دیدارم بیایند. در آخرین لحظات زندگی به حضرت می‌گویم: همه می‌گویند کم ما و کرم شما، من می‌گویم هیچ ما و کرم‌تای امام رئوف.

شاید برای شما هم اتفاق افتاده باشد که در حرم مطهر امام هشتم (ع) مشغول زیارت بوده‌اید، ناگهان با صدای همه‌همه جمعیت متوجه افرادی می‌شوید که تابوتی را بر دوش داشته و به سوی یکی از آرامستان‌های سه گانه بهشت ثامن الائمه (ع) در حرم منور و مقدس رضوی در حال حرکت هستند. در این میان هنگام دفن کردن یک شخص فوت شده، یک یا دو نفر از افرادی را مشاهده می‌کنید که برای انجام اعمال و آداب دفن میت از قبیل خواباندن میت در داخل قبر، خواندن تلقین‌های شرعی و دینی (مطابق آنچه که در کتاب مفاتیح الجنان و رساله توضیح المسائل فقها و مجتهدان آمده است)، چیدن سنگ لحد، پوشاندن قبر و... مشغول فعالیت هستند. آنچه که در ذیل آمده است برش‌هایی از گفت‌وگوی صمیمانه خبرنگار قدس با دو نفر از حفاران دفتر امور دفن حرم مطهر رضوی است که مسئولیت انجام اعمال و آداب مخصوص دفن اموات در حرم مطهر و منور امام رئوف را بر عهده دارند.

شب اول قبر شب تولد جدید انسان است

در ادامه این گفت‌وگو پای سخنان یکی دیگر از حفاران دفتر امور دفن حرم مطهر رضوی نشستیم او نیز سخنان جالبی را برایمان تعریف کرد که در ادامه به طور خلاصه به آن‌ها اشاره می‌شود. در طول مدت همکاری خودم با دفتر امور دفن حرم مطهر رضوی شاید حدود ۱۵۰۰ مرده را در حرم مطهر امام رضاع) دفن کرده‌ام. در آغاز کار از مردگان می‌ترسیدم. اما آهسته آهسته با مردگان انس گرفتم. این فرد در مقابل کلماتی که از او پرسیدم، بدون مکث و به سرعت اولین چیزی که به ذهنش رسید را اینگونه بیان کرد:

غسل‌خانه: حمام مردگان

کفن: لباس مرده

سنگ لحد: وحشت برای مرده

عزرائیل: فرشته خدا اما ترسان

قبر: خانه تنگ و کوچک

تلقین: پیچ پیچ با مرده

شب اول قبر: شب تولد جدید برای انسان جهت زندگی اخروی

مرده: بنده خدا که عازم سفر طولانی شده ناراحت نیستم که حفر قبر و تلقین خوان مردگان شده‌ام، زیرا کارم حلال و برای حرم امام رضاع) کار می‌کنم. کار من جویری است که باید از مردگان نترسم؛ برای یک تلقین خوان آنچه مهم است، نترسیدن از اموات و درست و صحیح خواندن تلقین و عبارت‌های آن از نظر شرعی و فقهی می‌باشد.

در کار من پارتی بازی جایی ندارد. دوست دارم یک عمر با عزت و کرامت زندگی کنم. تابه حال زیاد به مرگ فکر کرده‌ام، راستی اگر خداوند مرگ را در زندگی انسان‌ها مقرر نمی‌کرد، فاجعه‌ای به پا می‌شد. خداوند کارهایش روی حساب و حکمت و منطق است. با مرده‌ها زیاد سر و کار دارم، اما فقط برای آن‌ها تلقین می‌خوانم و از قبر که بیرون می‌آیم برایشان طلب رحمت و مغفرت می‌کنم.

به نظر من کار کردن با مرده‌ها خیلی راحت‌تر از زنده‌ها می‌باشد. اگر یک دعای مستجاب داشته باشم، دوست دارم که خداوند مرا عاقبت بخیر کند. داخل قبر با امام رضاع) زیاد حرف می‌زنم، دوست دارم خودم در شب اول قبرم حضرت را ببینم.

شخصیت‌های زیادی همچون شهید بابا رجب، شهید حسنی کارگر، مرحوم آیت‌الله حسینی زنجانی و... را دفن کرده‌ام. وی برای خودش پیام‌هایی را ارسال می‌کند به این صورت که:

پیام مرگ: به یقین فرا می‌رسد.

پیام قبر: خانه‌ای که حتما وارد می‌شوی

پیام کفن: لباسی که دوست نداری بپوشی اما دیگران به تن تو خواهند پوشاند.

پیام سنگ لحد: قبل از اینکه سرت به سنگ بخورد برای عاقبت بخیر شدن خودت کاری بکن دوست دارم در جایی دفن شوم که خدا راضی باشد. محل قبر و دفن مهم نیست، خدا و ائمه اطهار (ع) فقط به دامن برسند.

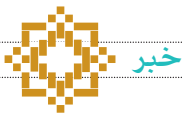
از وی می‌پرسیم که خوبی‌ها و ویژگی‌های شغل حفاری قبر و تلقین خواندن در چیست؟ او پاسخ می‌دهد: کسی به این شغل حسرت و افسوس نمی‌خورد. رقیب و حسود در شغل وجود ندارد. شغل همیشه یادآوری کننده قیامت است. این شغل، شغل بی‌ادعایی است. در ضمن از جمله شغل‌هایی می‌باشد که در واقع خاکی است. از طرف دیگر ثواب دارد و بسیار کار مهم و قابل توجهی (از نظر اهمیت اجرا) در جوامع بشری است. یکی از آرزوهایم که هیچ وقت شاید برآورده نشود این است که دوست داشتم خودم برای خودم تلقین می‌خواندم و می‌مردم.

امام رضاع) را در داخل قبر نه با چشم ظاهر که با چشم دل بارها احساس کرده‌ام. دوست دارم، امام رضاع) در شب اول قبر به فریادم برسند. دوست دارم روی سنگ قبرم این جمله را بنویسند: زنده‌ها که این جمله را می‌خوانند شما هم یک روز می‌میرید. داخل قبر به تنها چیزی که فکر می‌کنم روشنایی چراغ است. چراغ قبر هر انسانی، اعمال اوست، البته از لطف خدا و عنایت ائمه اطهار (ع) هم نباید ناامید بود.

خیلی دوست داشتم که کارم کساد شود، اما همه چیز دست خداست، اگر مرگ دست من می‌بود، برای خودم هم مرگ ناگهانی رقم می‌زد. لذت مرگ هم به ناگهانی بودن آن است.

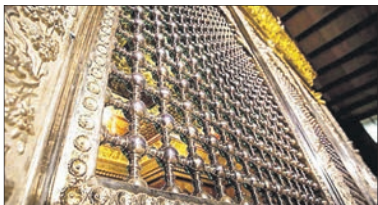
همیشه به این موضوع فکر می‌کنم که مرگ و تولد تکراری‌ترین کار دنیاست.

و در پایان یک جمله می‌گویم: امام رضا جان: مرگ مرا هم در حرمت از خدای بزرگ درخواست کن.

خبر

عملیات نصب ضریح امامین عسکریین (ع) آغاز شد

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات کشور از اجرای عملیات نصب ضریح مطهر امامین عسکریین (ع) در سامرا خبر داد. حسن پلارک با بیان اینکه رواق‌های منتهی به ضریح مطهر هم اکنون بسته شده و زائران تنها می‌توانند از طریق رواق‌های اولیه وارد حرم شوند، افزود: عملیات نصب ضریح مطهر به دقت زیاد نیاز دارد و امیدواریم همزمان با نیمه شعبان ضریح جدید رونمایی شود.

وی بیان کرد: عملیات ساخت ضریح مطهر در سال ۱۳۹۲ در قم به پایان رسید، اما شرایط امنیتی در عراق مانع از انتقال این ضریح مطهر به سامرا شد. وی یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این ضریح مقدس را قرار گرفتن آن در محل تولد امام زمان (عج) یعنی خانه امام‌هادی (ع) عنوان کرد.

اتمام پروژه زیر گذر در حرم مطهر حضرت علی (ع)

پروژه زیر گذر صحن حضرت فاطمه (س) حداثا آرامگاه صافی صفا و صحن حضرت فاطمه (س) یکی از فازهای مهم پروژه بزرگ صحن حضرت فاطمه زهرا (س) در نجف اشرف به شمار می‌رود که در روزهای آینده به پایان خواهد رسید. کرار الموسوی، مهندس ناظر این پروژه با بیان این خبر گفت: این زیر گذر با ۵۰۰ متر طول، هشت متر عرض و ۶ متر ارتفاع یکی از فازهای مهم پروژه صحن حضرت فاطمه (س) است که به منظور جلوگیری از ایجاد ترافیک و عبور خودروها طراحی و ساخته شده است.

ششمین همایش «سلمان، شاه راه ادیان»

ششمین همایش سالانه «سلمان، شاه راه ادیان» با حضور شماری از اندیشمندان داخلی و خارجی در جوار مزار صحابی جلیل القدر، سلمان فارسی برگزار شد. این همایش با حضور نمایندگان عتبات عالیات عراق، نمایندگانی از دفاتر مراجع عظام تقلید در نجف اشرف و قم، رهبر ارمنه عراق، نماینده رهبر ایزدی‌های جهان، نماینده دیوان وقف شیعی و وقف سنی عراق و اندیشمندانی از جمهوری اسلامی ایران، جمهوری عربی مصر، الجزایر و ساحل عاج برگزار شد. در این همایش شیخ عبدالله دوسو از ساحل عاج، شیخ فضیل الجزیری از الجزایر، دکتر احمد راسم النفیس از مصر، دکتر اصغر منتظر القائم و دکتر مرجان رضائی و دکتر وجیه السادات میری از دانشگاه اصفهان، آیت‌الله شیخ نجم الدین طیبسی و آیت‌الله سید محمد رضا علم الهدی از حوزه علمیه قم و آقای شیخ مهدی باقری سبانی از حوزه علمیه اصفهان مقالات خود را ارائه کردند.

توسط بخش گردشگری دینی آستان قدس حسینی

زائران حسینی به اعتاب مقدسه اعزام می‌شوند

احمد هوشمند

عربستان سعودی برای حج عمره را نیز در دستور کار خود قرار داده است و با ثبت نام از زائران در قالب کاروان‌های زیارتی به زیارت حرم مطهر رضوی، حرم مطهر حضرت معصومه (س)، حرم مطهر حضرت زینب (س)، حرم مطهر حضرت رقیه (س) و حج عمره اعزام می‌شوند که این کاروان‌های زیارتی مورد استقبال بی نظیر و گسترده زائران واقع شده است.

■ در مورد خدمات دیگری که از سوی این بخش به عموم زائران ارائه می‌شود، بیشتر برابمان توضیح دهید.

طی سال‌های اخیر بسیاری از زائران به صورت انفرادی به عتبات عالیات مشرف می‌شوند و مشکلاتی را برای تهیه بلیت دارند، از این رو اکنون در واحد هواپیمایی متعلق به بخش گردشگری دینی آستان قدس حسینی، بلیت تمامی شرکت‌های هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران و شرکت هواپیمایی عراقیه قابل رزرو شدن است و زائران کشورهای مختلف بویژه جمهوری اسلامی ایران می‌توانند با مراجعه به این واحد واقع در ابتدای خیابان سدره، بلیت هواپیما رزرو کنند، همچنین در نظر داریم این واحد با دیگر شرکت‌های هواپیمایی نیز همکاری داشته باشد.

■ در ایام زیارت‌های میلیونی مانند ایام اربعین، خدماتی ویژه را هم برای زائران حسینی در نظر گرفته‌اید؟

با توجه به حضور میلیونی زائران در ایام زیارتی بویژه اربعین حسینی، بیش از ۲۰۰ دستگاه اتوبوس، زائران محترم سید الشهداء (ع) را از مرزهای شب، مهران، شلمچه و صفوان و فرودگاه‌های بغداد، نجف اشرف و بصره به استان کربلا منتقل می‌کند.

همچنین زائران پس از زیارت کربلای معلی می‌توانند با مراجعه به بخش گردشگری دینی حرم مطهر از اتوبوس‌هایی که زائران را به مرزهای مختلف بویژه ایران منتقل می‌کنند نیز استفاده نمایند.

■ آیا برنامه ویژه‌ای هم برای این بخش و در جهت رفاه حال هر چه بیشتر زائران در نظر دارید؟

از جمله برنامه‌های آینده این بخش که امید است در آینده‌ای نزدیک عملیاتی شود، برنامه ریزی اپلیکیشن جدیدی ویژه بخش گردشگری است. از این طریق مجیان اهل بیت (ع) از هر کشوری می‌توانند پیش از سفر به عراق خودروی مورد نظر خود را در تاریخ مورد نظر از فرودگاه یا مرز ورودی عراق به مقصد شهرهای مقدس و با قیمت بسیار مناسب رزرو کنند.

گردشگری مذهبی از قرن‌ها پیش در سراسر دنیا وجود داشته و قدمت آن به قدمت فرهنگ دینی تمامی ادیان است. در این بین جاذبه‌های مذهبی، زیارتگاه‌ها و اماکن مقدس هر ساله شمار زیادی از گردشگران را به سوی خود جذب می‌کنند و شاهد آن هستیم که طی سال‌های اخیر سالانه بیش از یکصد میلیون زائر برای زیارت اعتاب مقدس و حرم‌های مطهر ائمه اطهار (علیهم السلام) به کشورهای مختلف سفر می‌کنند. در این میان کربلای معلی با تشریف بیش از ۵۰ میلیون زائر از بیش از ۶۰ کشور، جایگاه اول را از نظر تعداد زائر به خود اختصاص داده است.

■ برنامه سفرهای زیارتی این بخش به چه شکل است؟

در صورت وجود امنیت، برنامه سفر به شهرهای مقدس سامرا، کاظمین و نجف اشرف به صورت روزانه از کربلای معلی صورت می‌گیرد و زائران با پرداخت هزینه‌ای اندک از جوار حرم مطهر امام حسین (ع) با خودروهای متعلق به حرم مطهر، به شهرهای مختلف زیارتی می‌روند. همچنین با توجه به حضور امامزادگان بسیار در شهرهای مختلف عراق، برنامه زیارت طفلان مسلم در شهرستان مسیب، مسجد سهله، مسجد کوفه، امامزاده سید محمد (ع) در شهر بلد، امامزاده قاسم فرزند امام موسی کاظم (ع)، حرم مطهر حر ریاحی، حرم حضرت عون و مزار شریفه فرزند امام حسن مجتبی (ع) نیز به صورت هفتگی انجام می‌شود.

■ آیا جز سفر به اماکن زیارتی عراق، سفرهای زیارتی به کشورهای مختلف هم از سوی این بخش برنامه‌ریزی شده است؟

خوشبختانه طی سال‌های اخیر و به درخواست عموم زائران و مجاوران، بخش گردشگری دینی آستان قدس حسینی برنامه سفرهای زیارتی به کشورهای جمهوری اسلامی ایران، سوریه و

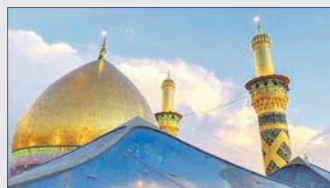
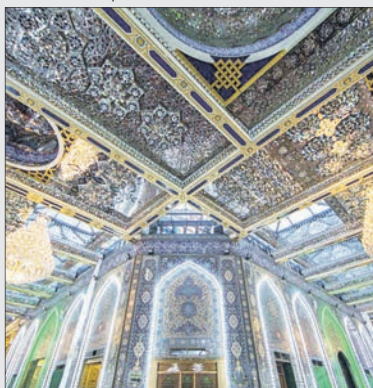
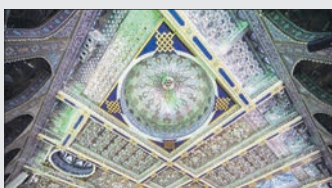
گردشگری مذهبی از قرن‌ها پیش در سراسر دنیا وجود داشته و قدمت آن به قدمت فرهنگ دینی تمامی ادیان است.

در این بین جاذبه‌های مذهبی، زیارتگاه‌ها و اماکن مقدس هر ساله شمار زیادی از گردشگران را به سوی خود جذب می‌کنند و شاهد آن هستیم که طی سال‌های اخیر سالانه بیش از یکصد میلیون زائر برای زیارت اعتاب مقدس و حرم‌های مطهر ائمه اطهار (علیهم السلام) به کشورهای مختلف سفر می‌کنند. در این میان کربلای معلی با تشریف بیش از ۵۰ میلیون زائر از بیش از ۶۰ کشور، جایگاه اول را از نظر تعداد زائر به خود اختصاص داده است. به منظور رفاه حال زائران حسینی، بخش گردشگری دینی وابسته به آستان قدس حسینی از حدود ۱۰ سال پیش، فعالیت خود را آغاز کرده است و عموم زائران می‌توانند از خدمات مختلف ارائه شده در این بخش استفاده کنند. سید ریاض الحکیم مسئول بخش گردشگری دینی آستان قدس حسینی در گفت‌وگوی اختصاصی با خبرنگار ما در مورد فعالیت‌های این بخش توضیحاتی داده است که در ادامه می‌خوانیم.

■ لطفاً در مورد خدماتی که در بخش گردشگری دینی آستان قدس حسینی به زائران ارائه می‌شود، برابمان توضیح دهید.

بخش گردشگری دینی آستان قدس حسینی در سال ۲۰۰۸ میلادی تأسیس شد. این بخش در ابتدا تنها مسئولیت انتقال زائران کربلای معلی را از ورودی‌های مرکز شهر به حرم مطهر و بالعکس بر عهده داشت، اما به درخواست مکرر زائران، برنامه سفر به دیگر شهرهای عراق و اماکن مذهبی و زیارتی نیز در دستور کار بخش

تصاویری از پروژه مسقف سازی حرم مطهر حضرت عباس (ع)

گوینده خبر تلویزیون در گفت‌وگو با «قدس»:

در هر زمان و مکانی می‌شود خادم آقا بود

صدیقه رضوانی نیا

دقیقه سرت را گوشه دیوار بگذاری، خادمان می‌آمدند و تذکر می‌دادند. بعد آن شب یکی از خادمان به ما گفت، یکی از رواق‌ها مخصوص استراحت خانم‌ها و یکی مخصوص آقایان است. وقتی ما رفتیم دیدیم، متوجه شدیم. در سکوت مطلق، حتی خادم آنجا تردد می‌کند که کسی حرف نزند و زائران واقعاً استراحت کنند. تبیری اندیشیده بودند کسانی که جایی ندارند، یا کاری برایشان پیش آمده و به حرم آمده‌اند تا غیر از زیارت کمی هم استراحت کنند و وقتی هم که موقع نماز می‌شد، سریع بیدار باش می‌دادند و همه را بیدار می‌کردند. خیلی جالب بود و من خیلی این فضا را دوست داشتم، یادم آمد، من خودم چند سال پیش یک روزه آمده بودم مشهد و می‌خواستم برگردم. عصر آمده بودم و می‌خواستم شب بمانم و صبح برگردم. شب خیلی با اینکه سعی کردم بیدار بمانم، ولی خسته شده بودم و دلم می‌خواست فقط یک ساعت دراز بکشم، ولی جایی نداشتم. یا باید برای همان یک ساعت می‌رفتم هتل می‌گرفتم و ارزش نداشتم که وقت بگذارم. در حرم هم که نمی‌شد استراحت کرد. خدا را هزار بار شکر که مسئولان به این نکته هم توجه کردند.

سربازی که به امام رضا(ع) سلام می‌دهد
اطراف حرم هم المان‌های جالبی دیدم. در میدان مشهد، کارهایی که شده بود و این هم به نظر من خیلی چیز جالبی بود که دیدم. در فلکه آب، کنار ایستگاه بی. آر. تی، یک مجسمه گذاشته بودند که یک سرباز به امام رضا(ع) سلام می‌دهد. من خیلی به جزئیات توجه می‌کنم و این چیزها خیلی برای من همیشه جالب است.

مشهد ۲۰۱۷ فرصتی برای معرفی تشیع
یک چیز خیلی خوب دیگری که دارد اتفاق می‌افتد، همین است که امسال مشهد به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام در سال ۲۰۱۷ انتخاب شده که اهمیت و نمود مشهد را می‌تواند خیلی نشان دهد و بیشتر از این به جهان اسلام عرضه کند. البته این نباید فقط منوط به المان‌ها و برنامه‌های ظاهری شود. خیلی کارهای دیگر می‌توان کرد، از قبیل انواع معرفی‌هایی که می‌تواند صورت بگیرد. رفت و آمدهایی که به مشهد صورت گیرد. مسئولان و مقام‌های کشورهای اسلامی بیایند و مشهد را ببینند. می‌توان کاری کرد برای نزدیک شدن و تقریب که کشورهای اسلامی به هم نزدیک شوند، از این فرصت می‌شود برای تقریب و از آن طرف معرفی ایران، معرفی مشهد، معرفی فرهنگ شیعی و اسلامی و سبک زندگی ما استفاده کرد.

این تلاقی حضور ایشان در آستان قدس با این فرصت پیش آمده را من به فال نیک می‌گیرم و خیلی حس خوبی به آن دارم و خوشحالم. شاید یک عده بگویند این‌ها شائنا خبری و رپرتاژ است و غیره، ولی من مطمئنم کاری که عقلائی و دلی و صحیح باشد به دل انسان‌ها می‌نشیند و همه از آن می‌گویند.

بالاخره امام رضا(ع) برای ما ایرانی‌ها و شیعه‌ها یک جور دیگر است. حس خاصی به ایشان داریم، وقتی به مشهد سفر می‌کنیم می‌گوییم امام رضا(ع) یک چیز دیگر است. تمیز ترین و پاک ترین نقطه دنیا حرم امام رضا(ع) است. این همه خادم خوش برخورد که با تمام وجود به تو لبخند می‌زنند. از آن طرف هم فضای همیشه تمیز و معطر حرم امام رضا(ع) به انسان آرامش می‌دهد. امام رضا(ع) افتخار ایران هستند و حرم‌شان قطعه‌ای از بهشت در این سرزمین است.

اجرای فضا سادات حسینی را این روزها مخاطبان قاب شیشه‌ای در بخش‌های خبری شبکه اول سیما مشاهده می‌کنند: گوینده محجبه‌ای که خوش پوش و روابط اجتماعی‌اش قوی است. حسینی دانشجوی دکترای «حقوق زن در اسلام» در دانشگاه تربیت مدرس و دانش‌آموخته حقوق خانواده دانشگاه امام صادق(ع) است. اگر در صفحه اینستاگرام این بانوی فعال جست و جویی بکنید، ارادت قلبی او به ساحت امام مهربانی‌ها و البته سایر ائمه واضح است و او با عکس‌هایی از حرم امن امام رضا(ع) و سفرهایی که به مشهد داشته، ارادت و شیفگی‌اش را به خورشید هشتم ابراز می‌کند.

دعوت به میهمانی امام مهربانی‌ها در آن روز بارانی

خاطره دیگر آن است که من چند باری قسمت شده بود که غذای حضرت را بخورم. اما به عنوان یک فرد عادی و مردم عادی نرفته بودم. دعوت شده بودم. ولی اواخر سفری که به مشهد داشتم اتفاق جالبی افتاد. آن روز من داشتم از هواپیما پیاده می‌شدم، تنها بودم و برای یک برنامه به مشهد می‌آمدم. همان طور که از پله‌های هواپیما پایین می‌آمدم، باران تندی هم می‌آمد، یکی از خادم‌های حرم با همان فرم و کت‌های سورمه‌ای بلند ایستاده بود و خیلی خوش برخورد به هر کدام از مسافران یک دعوت‌نامه میهمان‌سرای حضرت را می‌داد. وقتی از هواپیما سوار اتوبوس شدیم که به سمت سالن برویم، از این اتفاق خوشایند همه‌ها و لوله‌های در اتوبوس بود. مثلاً یک عروس و داماد بودند که ماه غسل مشهد آمده بودند و خیلی خوشحال بودند که برای غذای حضرت دعوت شده‌اند. وقتی با راننده‌ای که به دنبال من آمده بود صحبت می‌کردم و خیلی شگفت زده بودم از این اتفاق، به من گفت این طرح تازگی اجرا می‌شود. در عوارضی شهر مشهد، در پایانه‌های اتوبوسرانی و فرودگاه.

در هر زمان و مکان می‌توان خادم آقا بود
مطلب دیگر اینکه، چون من خیلی دلم می‌خواست خادم بشوم، شنیده بودم خیلی سخت است این فرایند و شاید موروثی باشد یا روابط خاصی لازم باشد و... بعد دیدم چه طرح‌های جالبی اواخر اجرا

«من جور دیگری مشهد و امام رضا(ع) را دوست دارم و هنوز از حرم آقا خارج نشده‌ام، دلم برایشان تنگ می‌شود. همیشه به مشهدی‌ها حسرت می‌برم که کنار حضرت به خاطر همین خیلی روی شهر مشهد حساسم. در یک سال اخیر الحمدلله. چند بار به حرم رضوی مشرف شده‌ام و باید بگویم به وفور نسبت به دوران گذشته، با توجه به تغییرات که در آستان قدس شاهد بودیم، تحولات بسیار مثبتی را شاهد بودم. البته من در مقام نقد نیستم، فقط به عنوان زائری که حس کرده است تغییراتی رخ داده، چه به لحاظ مطالبی که در خبرها خوانده‌ام و شنیده‌ام و چه آنچه خودم به عنوان زائر در حرم امام رضا(علیه السلام) دیده‌ام، عرض می‌کنم که تغییرات خیلی محسوس بوده است.

پس از سال‌ها توانستم یک زیارت دلچسب کنم

مثلاً من تابستان سال گذشته که به حرم امام رضا(ع) مشرف شده بودم، دقیقاً شبی که در حرم بودیم، گفتند بتازگی طرح نرده‌گذاری در اطراف ضریح اجرا شده است که خانم‌ها بتوانند راحت‌تر زیارت کنند. من در مصاحبه‌های قبلی‌ام گفته بودم که یکی از حسرت‌ها و آرزوهای همیشگی من این است که توفیق داشته باشم، خادم امام رضا(ع) باشم. به همین دلیل با اساتیدی که خادم بودند و رفت و آمد داشتند همیشه صحبت می‌کردم و این دغدغه‌ام بود که چرا حرم امام رضا(ع) این کار را نمی‌کنند که دست خانم‌ها به ضریح برسد. زیرا ما خانم‌ها وقتی تابستان یا ایام مناسبی به حرم مشرف می‌شدیم، مطمئن بودیم که دستمان به ضریح نمی‌رسد. حتی نزدیک ضریح هم نمی‌رفتیم. من آن قدر آدم روشنفکری نیستم که بگویم دستم به ضریح هم نرسد اشکالی ندارد نه خیلی هم دلم می‌خواهد که گاهی به ضریح بچسبم و آن را ببوسم و این طوری دلم بیشتر آرام می‌شود؛ ولی وقتی فکر می‌کردم ممکن است به آدم‌ها یا ضریح آسیب وارد شود، سعی می‌کردم جلو نروم. برای همین همیشه می‌گفتم چرا تولید و مسئولان حرم موافق این طرح نیستند که نرده کشی کنند اطراف ضریح را. حالا نمی‌دانم این طرح را آزمایشی اجرا کرده بودند یا نه. وقتی حرم امام حسین(ع) را می‌دیدم، که چقدر خوب است در صف می‌ایستی، در صف ذکر و دعا می‌گویی و منتظر می‌شوی و مطمئنی بالاخره دست یک دقیقه هم شده به ضریح می‌رسد.

اتفاقاً تابستان گذشته که مشهد بودم، این اتفاق افتاد و من پس از سال‌ها توانستم یک زیارت دلچسب کنم. همان موقع هم در اینستاگرام این را نوشتم که این خیلی اتفاق جالبی بود و البته نمی‌دانستم که این طرح موقت است. فکر می‌کردم دائمی است. البته خادم‌ها آنجا ایستاده بودند و نظارت می‌کردند؛ اما مشکل این بود که در حرم امام حسین(ع) که این طرح را اجرا می‌کنند، یک در ورود دارد، یک در خروج. اما حرم امام رضا(ع) همه درهای ورودی باز بود و از همه طرف صف می‌آمد و خیلی شلوغ می‌شد.

من از این طرح خیلی حس خوبی داشتم. می‌گفتم چقدر خوب که یکی از دغدغه‌های من که زیارت است، حل شده. این به نظر من خیلی طرح خوبی بود. خوشحال بودم که در دوران تولید جدید اتفاق افتاد. یکی از چیزهایی بود که همیشه دلم می‌خواست در حرم امام رضا(ع) ادامه داشته باشد. حتی اگر موقت هم بود، این اولین نمود بارزی بود که در دوران تولید جدید دیدم.